

Імёны

Міша Nuteki:

«НАША ГІСТОРЫЯ МОЖА ЗМЯНІЦЬ ЖЫЦЦЁ ЦЭЛАГА ПАКАЛЕННЯ»

Шэсць гадоў таму два маладыя музыканты з Бабруйска — Міша Накарашвілі і Кірыл Мацюшэнка — адправіліся заваёўваць Маскву. Дзеля гэтага яны пакінулі досыць папулярны бэнд «Кіфа», у якім выступалі, камфортнае жыццё ў бацькоўскім доме і іншыя прывілеі юнацтва. У хлопцаў была адзіная мара — стварыць стыльвы рок-гурт, які зможа прэтэндаваць... ні больш ні менш як на сусветную вядомасць. За гэты час ім прыйшлося прайсці шмат выпрабаванняў — галечу, здраду, знявагу з боку «вялікіх босаў»... Але «бабруйскія акуль» (так называлі хлопцаў у музычнай тусоўцы) не толькі выжылі ў маскоўскім «акіянарным» доме, але і адваявалі сваё месца пад сонцам. Цяпер складана знайсці неаб'якавага да сучаснай музыкі чалавека, які хоць бы раз не чуў пра гурт Nuteki. Карэспандэнт «Чырвонкі» сустрэўся з лідарам бэнда, які распавёў пра нефарматны музычны прадукт, удзел у адборцы на Еўрабачанне і напалеонаўскія планы.

Пачатак, альбо «Шкло душы»

Свой першы гурт Міша і Кірыл арганізавалі яшчэ ў старэйшых класах. Хлопцы проста збіраліся каля пад'езда, ігралі на гітарах, перапраблялі вядомыя песні. Мясцовы «музычны бэнд» ведалі ўсе, часам запрашалі на «кватэрнікі». Але сапраўдная папулярнасць прыйшла да музыкантаў пасля таго, як яны ўвайшлі ў склад «Кіфы».

— На той момант «Кіфа» ўжо была дастаткова раскручаным гуртом. Тым не менш мы разумелі, што гэта... не зусім тое. І асабліва гэта адчувалася, калі мы ўдзельнічалі ў нейкіх фестывалях і параўноўвалі сябе з іншымі бэндамі. Розніца была проста касмічная! Што толькі прымушала нас развівацца. Мы прыежджалі з фестываляў, зачыняліся ў пакоі і з натхненнем рэпетыравалі суткамі на-

пралёт. Якраз на такім вось уздыме ў 16 гадоў мы з Моцём і напісалі наш хіт «Шкло душы».

Аднак хлопцы разумелі, што так і «загразнуць» на месцаковым узроўні, калі не паспрабуюць усё кардынальна змяніць. Таму Міша і Кірыл удвух выправіліся ў Маскву, бо астатнія члены гурта не падтрымалі іх авантуру.

— Нягледзячы на тое, што мы толькі што скончылі школу, мы ўжо не былі дзецьмі. Раней жа не было інтэрнэту, мабільных тэлефонаў, і жыццё мы спасцігалі не ў сацыяльных сетках, а на вуліцы. Вучыліся наладжваць адносіны з аднагодкамі, адстойваць свае інтарэсы... У 15 гадоў я ўжо пачаў падпрацоўваць падчас канікулаў, каб дарэмна не губляць свой вольны час. Усё гэта збіралася ў адзін пазл, і таму мы ведалі: у Маскве не прапаздзём!

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ».)

Будзём «на хвалі»

ХТО ТЫ, СЁННЯШНІ «EUROSTUDENT»?

Як паказалі вынікі апошняй хвалі даследавання «EUROSTUDENT», як мінімум 40% студэнтаў еўрапейскіх ВНУ рэгулярна сумяшчаюць вучобу і работу. Цікава, што ў жыццёвых прыярытэтах студэнцкай моладзі стаіць на першым месцы: вучоба, набыццё практычнага вопыту ці магчымасць падзарабіць? І ці задаволены яны такім становішчам спраў? У Партугаліі, напрыклад, толькі 22% студэнтаў паведамілі, што ім удаецца больш-менш паспяхова балансаваць паміж усімі сваімі абавязкамі.

— Калі сацыяльная задаволенасць студэнтаў нізкая і калі ім не ўдаецца эфектыўна размяркоўваць свой час паміж вучобай, работай, сябрамі, сям'ёй, спортам, хобі і г.д., то ўзнікае неабходнасць чымсьці ахвараваць: або якасцю жыцця, або якасцю адукацыі, — лічыць лідар міжнароднай каардынацыйнай каманды праекта «EUROSTUDENT» Ор ДАМІНІК.

Праграма «EUROSTUDENT» уяўляе сабой доўгатэрміновае рэгулярнае (панельнае) даследаванне-апытанне студэнтаў па некалькіх тэматычных блоках. Для прыкладу, адзін блок пытанняў прысвечаны траекторыі атрымання вышэйшай адукацыі, другі — сацыяльна-эканамічнай структуры студэнцтва, трэці — бюджэту студэнцкага часу. Ёсць блокі, прысвечаныя эканоміцы студэнцкага жыцця і акадэмічнай мабільнасці.

— Маніторынгавы праект «EUROSTUDENT», які ахоплівае 27 еўрапейскіх краін, генеруе ўнікальную базу даных. Ён дазваляе адсочваць і фіксаваць усе змяненні ў складзе студэнцтва за апошнія гады, — тлумачыць Ор Дамінік. — Між іншым, склад студэнтаў еўрапейскіх ВНУ за апошнія 20 гадоў вельмі змяніўся. Прычым змяняюцца не толькі колькасныя паказчыкі, але і сацыяльны партрэт студэнцтва. Для прыкладу, у першай палове 2000-х гадоў у еўрапейскіх краінах назіраўся інтэнсіўны рост колькасці студэнтаў, які затым стабілізаваўся. А калі павялічваецца колькасць, то расце і разнастайнасць унутры сацыяльнай групы. Да таго ж ва ўсіх еўрапейскіх краінах, што далучыліся да Балонскага працэсу, вышэйшая школа рэфармуецца, укараняецца дыстанцыйнае навучанне, што таксама не можа не адбівацца на складзе студэнтаў. Вынікі даследавання, заснаваныя на 250 ключавых індэкаторах, вельмі шырока выкарыстоўваюцца і нацыянальнымі міністэрствамі адукацыі, і Еўрапейскай камісіяй, і Саветам Еўропы. Менавіта на іх падставе рыхтуецца справаздача аб рэалізацыі Балонскага працэсу.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Фота Марыны БЕГУНЮСАЙ.

Ідзі маладых

КАЛІ ПА РОЗУМУ, або Навука можа быць прыбыткавай

Зусім нядаўна Нацыянальная акадэмія навук Беларусі адсвяткавала сваё 85-годдзе. На ўрачыстых мерапрыемствах гучала шмат слоў пра сучасны стан айчыннай навукі, пра яе будучыню — маладых вучоных. Карэспандэнт «Чырвонкі» сустрэўся з Юрыем ЖЫХАРКАМ, навуковым супрацоўнікам Інстытута фізіка-арганічнай хіміі НАН Беларусі, стыпендыятам Прэзідэнцкага фонду, і пагутарылі з ім пра асноўныя тэндэнцыі ў айчыннай навуцы, асабістае жыццё і планы на будучыню.

— Юрый, раскажыце, калі і як вы зацікавіліся навукай, чаму выбралі для сябе менавіта гэты шлях?

— Усё пачалося са школы. Я вучыўся ў мінскай сярэдняй школе № 77. Аднойчы на перапынку адбыўся кур'ёзны выпадак: мы, васьмікласнікі, сцапіліся са старэйшымі хлопцамі. Потым закінулі да іх у кабінет «бомбу» з вадой. Ахвярай стала настаўніца хіміі. У якасці пакарання для ўсіх зачынішчыкаў, у ліку якіх быў і я, прызначыла дадатковыя заняткі па хіміі. А калі нас вырашылі «памілаваць», я захацеў застацца, бо ўжо паспеў зацікавіцца прадметам.

Ужо на 4 курсе я прапанаваў сваю дапамогу Інстытуту фізіка-арганічнай хіміі, дзе працую і сёння... Была свабода, можна было у нейкім сэнсе «пазабаўляцца», паэксперыментаваць.

Фота Валерыя БУЖАК.

Настаўніца была, што называецца, «актывісткай»: любіла, калі вучні ўдзельнічаюць у конкурсах, алімпіядах, пішуць навуковыя работы. Мяне гэта таксама цікавіла. У 11 класе, нягледзячы на тое, што вучэбным профілем быў фізіка-матэматычны, я зразумеў, што хімія мне даецца лягчэй. Адзіным варыянтам для паступлення бачыўся хіміфак БДУ, туды я і падаўся. У той час пра навуковую працу не задумваўся, але ўжо на другім курсе вырашыў, што гэты кірунак мне падабаецца больш за астатнія.

— І як да такога выбару паставіліся блізкія?

— Маці нічога супраць не мела. Яна працавала ў той самай школе настаўніцай рускай мовы і літаратуры, акрамя таго, была намесніцай дырэктара па выхаваўчай рабоце. Тое пакаранне, якое вызначыла маю будучыню, прыдумала таксама яна. З бацькам іншая сітуацыя. Яго жыццё склалася так, што давялося рана пачаць зарабляць грошы. Усё жыццё ён адпрацаваў кіроўцам, хоць мае будаўнічую адукацыю. Галоўным паказчыкам добрай працы для яго

заўжды быў заробак, таму нельга сказаць, што бацька падтрымаў мой выбар. Але і не замінаў. Жонка падтрымлівае, але, як і любая іншая жанчына, хоча фінансавы бяспекі.

— Ужо і ажаніцца паспелі?

— Так, паўтара года таму я афіцыйна стаў жанатым чалавекам. Пазнаёміліся ва ўніверсітэце, яна вучылася на факультэце міжнародных зносін. Я быў на чацвёртым курсе, а мая будучая жонка — на першым. Давялося чакаць чатыры з паловай гады, бо цешча стаяла на сваім: «замуж не аддам, пакуль не давучыцца». Зараз жонка працуе ў адной з буйных ІТ-компаній.

— Цікаваць да навуковай працы падчас вучобы не знікла?

— Ды не, нават наадварот. Мне рэкамендавалі пайсці на якую-небудзь з кафедраў, каб займацца навуковай працай. Хоць я яшчэ не вывучаў курс арганічнай хіміі, але цікавіла мяне больш за неарганічную, таму я вырашыў пайсці якраз на аднайменную кафедру. На той час яе старшынёй быў навуковец з сусветным імем — прафесар Кулінковіч. У 1990-я ён адкрыў новую рэакцыю, за якую, на маю думку, мог нават Нобелеўскую прэмію атрымаць. Але тады вучоным было не да прэміі: фінансавыя праблемы моцна ўдарылі па навуцы... На кафедры на працягу двух гадоў я займаўся навуковай работай. Звязана яна была з ферамонамі і мела яшчэ і камерцыйны складнік. Летам мы атрымлівалі палавы феромон жука-караеда і прадавалі яго лясгасам. Прынцып дзеяння просты: у лесе ставіцца скрыня з пласцінкай, намочанай у феромоне. Усе жукі ў радыусе дзесьці кіламетраў праз некаторы час збіраюцца ў гэтай скрыні. (Заканчэнне на 7-й стар. «ЧЗ».)